

Bestuursovereenkomst nutriënten in Veenweiden Rijn-West

A. Partijen

- Gedeputeerde Staten van Utrecht, vertegenwoordigd door dhr. R. de Vries, daartoe gemachtigd ingevolge hun besluit van 1 oktober 2013, verder te noemen “de provincie”;
- Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht, vertegenwoordigd door dhr. J.W. Dulfer, lid van het dagelijks bestuur,
- Hoogheemraadschap van Delfland, vertegenwoordigd door mevr. I.J.A. ter Woorst, lid van het dagelijks bestuur,
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, vertegenwoordigd door dhr. C. Mantel, lid van het dagelijks bestuur,
- Hoogheemraadschap van Rijnland, vertegenwoordigd door dhr. J.G.M. Schouffoer, lid van het dagelijks bestuur,
- Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard, vertegenwoordigd door mevr. A.M. van Zoelen, lid van het dagelijks bestuur,
- Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, vertegenwoordigd door dhr. G.P. Beugelink, lid van het dagelijks bestuur,
- Waterschap Rivierenland vertegenwoordigd door dhr. A. Bassa, lid van het dagelijks bestuur, verder te noemen “de waterschappen”;
- LTO Noord, vertegenwoordigd door de voorzitter van de vakgroep Melkveehouderij van LTO Noord, dhr. K. Romijn, verder te noemen “LTO Noord”;
- Stichting Veenweide Innovatiecentrum (VIC) , vertegenwoordigd door de voorzitter, dhr. J. Heijkoop, verder te noemen “VIC Zegveld”;
- Vereniging Veelzijdig Boerenland, namens de aangesloten Agrarische Natuurverenigingen, vertegenwoordigd door dhr. J.G.M. Hoogeveen, bestuurslid, verder te noemen “Veelzijdig Boerenland”.

B. Overwegingen

1. Deze samenwerkingsovereenkomst is een nadere uitwerking voor het veenweidegebied van het “Besluit tot samenwerken nutriënten Rijn-West” van 12 juni 2013 tussen het RBO Rijn-West, LTO Noord en KAVB (bijlage 2). De inhoud van dat besluit wordt door alle bovengenoemde partijen onderschreven.

C. Gezamenlijke constatering en uitgangspunten

2. Aanvullend op de in bovengenoemd besluit benoemde oplossingsrichtingen vanuit het rapport “Nutriëntenmaatwerk in de Polder”, is specifiek voor het veenweidegebied een “top-13” van meest kansrijke maatregelen uitgewerkt in deelrapport 2a. Rapport en deelrapport vormen de leidraad voor de nutriëntenaanpak in het veenweidegebied.

D1. Afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en taken

3. Provincies, waterschappen en LTO Noord nemen (ieder vanuit de eigen taken en bevoegdheden) verantwoordelijkheid voor hun deel van de implementatie van deze top-13 (voor uitwerking: zie bijlage 1). De provincies Zuid Holland en Noord Holland ondersteunen de aanpak (zie bijlage 3 en 4).
4. De waterschappen zorgen vanuit hun kerntaken aanvullend voor:
  - het per deelgebied zo goed mogelijk in beeld brengen van de nutriëntenstromen
  - het waar nodig verdisconteren van natuurlijke achtergrondbelasting in de waterkwaliteitsnormstelling;
  - het beschikbaar stellen van kennis, meetgegevens en de analyse hiervan;
  - het inbrengen van de in deze overeenkomst geformuleerde aanpak in de gebiedsprocessen KRW.
5. LTO Noord stimuleert:
  - de implementatie van maatregelen op bedrijfsniveau;
  - (via de themawerkgroep waterkwaliteit van het DAW en in samenwerking met het VIC) de kennis- en innovatieagenda.
6. VIC Zegveld en Veelzijdig Boerenland nemen, ieder vanuit hun eigen doelstellingen, een ondersteunende en adviserende rol:
  - VIC Zegveld ondersteunt de aanpak met kennis, advies, het leggen van verbanden en het stimuleren van de uitvoering, onder meer met de inzet van de Veenwijzer.
  - Veelzijdig Boerenland ondersteunt de aanpak door te werken aan betrokkenheid van agrariërs via de agrarische natuurverenigingen, alsmede door advies en stimulering van de uitvoering, met name gerelateerd aan blauwe diensten.

D2. Afspraken over uitwerking van concrete activiteiten

7. Concrete activiteiten wordt per (nader te benoemen) 'organisatorische eenheid' (bijv. het veenweide-werkgebied van een waterschap) gezamenlijk door bij die organisatorische eenheid betrokken partijen uitgewerkt in een jaarlijks voortschrijdend uitvoeringsprogramma nutriënten.
8. Bij de opstelling van deze uitvoeringsprogramma's worden de uitkomsten van de gebiedsprocessen KRW betrokken.

D3. Afspraken over menskracht en middelen

9. Alle betrokken partijen zorgen voor voldoende menskracht en middelen om deze uitvoeringsprogramma's op te stellen en uit te voeren. Daar waar zinvol en mogelijk ondersteunen en faciliteren partijen elkaar onderling bij de uitvoering.
10. Partijen zoeken zo nodig gezamenlijk naar mogelijkheden tot externe financiering van bepaalde maatregelen.
11. Sommige maatregelen passen mogelijk vanaf 2014 of 2015 in het POP-3. Voor de benodigde cofinanciering spannen in beginsel de volgende partijen zich in:
  - overheden voor niet-productieve investeringen die leiden tot gebieds- en of bedrijfsaanpassingen ten behoeve van de waterkwaliteit (bijv. aanleg natuurvriendelijke oevers, helofytenfilters);
  - overheden voor beheersovereenkomsten in de vorm van betalingen voor groen/blauwe diensten (bijv. kwaliteitsbaggeren door agrariërs en onderhoud natuurvriendelijke oevers);
  - individuele agrariërs voor investeringen in bovenwettelijke/innovatieve technieken (bijvoorbeeld precisiebemestingsapparatuur, onderwaterdrainage, nieuwe zuiveringstechnieken).

E. Slotbepalingen

12. De looptijd van deze samenwerkingsovereenkomst is van 14-10-2013 t/m 14-10-2021.
13. Het gaat in deze overeenkomst om een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.
14. De provincie Utrecht draagt vanuit de KRW-regierol van de provincies zorg voor:
  - Bewaking van de voortgang. Zij organiseert daartoe 2x per jaar ambtelijk en 1x per jaar bestuurlijk een overleg met alle partijen om de voortgang te bespreken en te bewaken.
  - Bewaking van de communicatie. Zij stelt daartoe in overleg met de andere partijen een gezamenlijke kernboodschap op. Partijen gebruiken bij alle communicatieboodschappen deze kernboodschap. Ook stellen partijen elkaar bij externe communicatie op de hoogte.

Nutriëntenmaatwerk in de polder

Veenweidegebied

15. Partijen spreken twee tussentijdse evaluatiemomenten af in 2016 en 2019. In 2021 vindt een evaluevaluatie plaats. In de evaluaties wordt zowel aandacht besteed aan input (schaal waarop maatregelen worden toegepast), output (waterkwaliteit + bedrijfseconomie) en proces (kwaliteit van de samenwerking). Het initiatief voor de evaluaties ligt bij de provincie Utrecht.
16. Wijzigingen in de samenwerkingsovereenkomst zijn mogelijk met bestuurlijke instemming van alle partijen. Daarbij kan worden gedacht aan:
- Beëindiging van de overeenkomst;
  - Toevoeging van nieuwe zinvolle maatregelen (inclusief waterkwantiteits- en ruimtelijke maatregelen vanuit het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer) aan bijlage 1 van deze overeenkomst of aan de uitvoeringsprogramma's.

Voor de provincie Utrecht,
Drs. R.E. de Vries

Voor Hoogheemraadschap
Amstel Gooi en Vecht,
Dr. J.W. Dulfer

Voor Hoogheemraadschap
Delfland,
I.J.A. ter Woorst

Voor Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier,
C. Mantel

Voor Hoogheemraadschap
Rijnland,
J.G.M. Schouffoer MPA

Voor Hoogheemraadschap
Schieland en de
Krimpenerwaard,
A.M. van Zoelen

Voor Hoogheemraadschap
De Stichtse Rijnlanden,
G.P. Beugelink

Voor Waterschap
Rivierenland,
A. Bassa

Voor LTO Noord
vakgroep melkveehouderij,
K. Romijn

Voor Vereniging
Veelzijdig Boerenland,
J.G.M. Hoogeveen

Voor Vic Zegveld,
J. Heijkoop